

1976-01-01

จอร์จ ซิมมอนส์และนวนิยายสืบสวน

รัตนาภรณ์ ธาราบุรุษ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters>

Part of the [Arts and Humanities Commons](#)

Recommended Citation

ธาราบุรุษ, รัตนาภรณ์ (1976) "จอร์จ ซิมมอนส์และนวนิยายสืบสวน," *Journal of Letters*: Vol. 10: Iss. 10, Article 8.

DOI: 10.58837/CHULA.JLETTERS.10.10.8

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters/vol10/iss10/8>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Letters by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

จอร์จ ซิมนองและนวนิยายสืบสวน

ซิมนองเป็นที่รู้จักของผู้อ่านในฐานะบิดาของนวนิยายสืบสวนฝรั่งเศส โดยเฉพาะซุกเล เมเกร ผลงานที่เด่นที่สุดของเขาได้ถูกแปลเป็นภาษาต่าง ๆ เกือบทุกภาษา ผู้อ่านที่ต้องการรู้จักนวนิยายสืบสวนฝรั่งเศสมักจะเริ่มด้วยงานของซิมนองเสมอ ทั้งนี้เพราะภาษาเข้าใจง่ายและเค้าโครงเรื่องน่าสนใจ

ซิมนองเกิดที่เมืองลิแอจในเบลเยียมและเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ปารีส เริ่มอาชีพด้วยการเขียนบทความและนิทานให้กับหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และเริ่มเขียนนวนิยายสืบสวนราวปี ๑๙๒๕ ในซุกเล เมเกร ให้กับสำนักพิมพ์ฟายาร์ เขาหยุดเขียนนวนิยายสืบสวนไปนานและกลับมาเริ่มเขียนใหม่ในราวปี ๑๙๔๕

นวนิยายสืบสวนของซิมนองเป็นที่นิยมของชาวฝรั่งเศสเพราะซิมนองเป็นคนแรกในบรรดานักเขียนร่วมสมัยของเขาที่ได้พยายามสร้างทั้งศิลปะและสนองตอบความต้องการของผู้อ่านในนวนิยาย จุดสำคัญของศิลปะการเขียนนวนิยายก็คือการเน้นการดำเนินเรื่องราวโดยไม่ค่อยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้จากการอ่าน ตามทฤษฎีนวนิยายบริสุทธ์ ซิมนองได้ยืมเอาวิธีการแตกต่างกันของนิทานและนวนิยายมารวมได้ด้วยกัน นักเล่านิทานจะสนใจแต่เหตุการณ์ เรื่องราวในขณะที่นักเขียนนวนิยายมุ่งไปที่ตัวละครมากกว่า ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าในนวนิยายของซิมนองนั้นการดำเนินเรื่องและการผูกเรื่องก็เยี่ยม พร้อมกันนั้นแต่ละส่วนของเรื่อง ผู้แต่งใส่ความรู้สึกของตัวละครเพื่อเพิ่มรสชาติหรือเพื่อทำเรื่องราวให้กระจ่างขึ้น อันนี้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนวนิยายที่ว่านวนิยายควรจะต้องเป็นการหนีโลกของความจริง ช่วยให้ผู้อ่านได้พักผ่อนขณะอ่าน แต่ก็ไม่ได้ลืมให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดติดตามผู้แต่งไปด้วย ผู้อ่านหวังจะได้พบแต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ในนวนิยาย แต่สิ่งที่เขาพบนั้นก็คือชีวิตจริงนั่นเอง ซิมนองไม่ต้องการสร้างความเป็นจริงขึ้นมา แต่ต้องการเอาความเป็นจริงนั้นมาแสดงให้เห็นถึงส่วนลึกในใจมนุษย์ ตัวละครของซิมนองมักจะเป็นบุคคลธรรมดา มีชีวิตอย่างง่าย ๆ อย่างเช่น ชาวชนบทในเมืองเล็ก ๆ ในแคว้นเบรอตานญในเรื่อง *หมาเหลือง*^๑ (๑๙๓๑) ชาวปารีสซึ่งมีความเป็นอยู่ค่อนข้างขัดสนในเรื่อง *หนัง*^๒ (๑๙๓๒) แต่ก็เป็ชีวิตที่เข้มข้นควรแก่ความสนใจ

๑. Le Chien Jaune

๒. Ombre Chinoise

ในการสนทนากับองคร ปรินโนในปี ๑๙๕๕ ซิมนองได้ชี้แจงบทบาทของนักเขียนนวนิยายว่า “บทบาทของนักเขียนนวนิยายนั้นที่จริงแล้วเหมือนกับบทบาทของนักเขียนบทละครโศกนาฏกรรม นั่นคือการจับเอาตัวละครตามท้องถนน . . . มาทำให้เขาไปถึงจุดที่สุดของตัวเอง ให้โอกาสเขาได้เข้าถึงจุดที่น่าทึ่งที่สุด อาจเป็นได้ว่าวิธีการนี้แหละเป็นส่วนที่ไม่เป็นธรรมชาติของนวนิยาย สถานการณ์ที่สร้างขึ้นจะเป็นการตายของใครคนหนึ่ง อุบัติเหตุ หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ชีวิตประจำวันซึ่งเขายอมอยู่ใต้อิทธิพลเปลี่ยนไป”^๓

ในบทสุดท้ายของเรื่อง **หมาเหลือง** นักสืบเมแกรได้ชี้แจงว่าตัวเขาพอจะเดาเหตุการณ์ต่าง ๆ ออกตั้งแต่วันแรกที่ถูกล่อกส่งมาสืบสวนคดีฆาตกรรมที่เมืองกองการโน แต่หน้าที่ของเขาได้แก่การเผ่าค้ำว่าหมอมิซุจะพยายามเอาชนะความกลัวของตัวเองได้อย่างไร ความกลัวนั้นคือความกลัวที่จะถูกแก้แค้นจากเลอง เดเกลเร ซึ่งหมอมิซุและพวกอีกสองคนเคยหักหลังเรื่องการค้าฝิ่น คราวใดที่หมาเหลืองของเลองปรากฏตัวขึ้น สมาชิกทั้งสามของร้านกาแฟโรงแรมอะมิราลก็รู้สึกหวาดหวั่นต่อภัย และมีปฏิกิริยาไปต่าง ๆ กัน เมแกรได้ให้โอกาสทุกคนเข้าถึงจุดที่สุดของตัวเองในภาวะการณ์ที่ตึงเครียดไม่มีใครกล้าขยับทำอะไร เมแกรได้ใส่ยาพิษลงไปในเหล้าที่ร้านกาแฟ แต่ก็ไม่มีผลอะไร ไม่มีผู้ใดขยับเขยื้อน

ในที่สุดโกยาหนึ่งในสามสหายหายตัวไปอย่างลึกลับ แต่ได้ทิ้งร่องรอยให้เข้าใจว่าถูกฆ่าตายแล้ว เลอ ปอมเมอเรถูควางยาพิษ หมอมิซุพยายามเอาชนะความกลัวด้วยการลอบฆ่าเพื่ออำพรางความผิดของตน ทำให้คนในเมืองเข้าใจว่าฆาตกรก็คือบุคคลลึกลับเจ้าของหมาเหลือง

ดาเนียล รอฟได้เขียนในวารสารของเยาเวน วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๑๙๓๒ ถึงนวนิยายของซิมนองว่า “สิ่งซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของซิมนองและสิ่งที่ทำให้เขาแตกต่างจากนักเขียนนวนิยายสืบสวนอังกฤษคือการสร้างบรรยากาศและใช้จิตวิทยาในนวนิยายของเขา”^๔ ซิมนองใช้สถานที่ที่ผู้อ่านคุ้นตา แต่ให้บรรยากาศที่มีลักษณะแปลกไป อากาศมีคึกคักหรือเยือกเย็นที่จะมีผลต่อจิตใจของตัวละคร และในบรรยากาศเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านรู้สึกครึ่งหลับครึ่งตื่นอยู่ในโลกของความฝันมากกว่าการใช้สถานที่แปลกและก่อให้เกิดความกลัวตั้งแต่แรก บรรยากาศที่วุ่นวายอาจเป็นวันฝนตกที่ปารีส หรือวันหิมะตกที่เมืองทางเหนือของฝรั่งเศส

^๓ Bernard de Fallois ; *simenon*. Gallimard, Bibliothèque Idéale, 1961 p.13

^๔ Ibid. p.25

มาแซล เอเม กล่าวไว้ในบทนำของเรื่องหมาเหลืองว่า “คนอเมริกัน คนญี่ปุ่น หรือคนรัสเซียก็อาจจะไม่รู้สึกลงทางในโลกนวนิยายของซิมมอนด์ แม้ว่าตัวละครและสถานที่จะเป็นฝรั่งเศสแท้ ๆ . . . ผู้แต่งพยายามจะชี้ให้ผู้อ่านเห็นกลไกทางจิตวิทยาของตัวละครมากกว่าอย่างอื่น”^๔

ไม่มีงานชิ้นใดที่แสดงมนุษยธรรมได้ดีเท่ากับนวนิยายของซิมมอนด์ นักสืบไม่ได้อยู่ในฐานะผู้พิพากษา แต่อยู่ในฐานะเพื่อนที่ให้ความเห็นออกความเห็นแก่ผู้ถูกกล่าวหา นักสืบไม่เคยตั้งปัญหาว่าใครฆ่า แต่พยายามสืบคว้าทำไมถึงฆ่า เมเกรซึ่งเป็นตัวแทนของซิมมอนด์มีความเห็นว่าการสืบสวนสิ่งแรกที่จะต้องพิจารณาคือความจริงที่เกี่ยวกับมนุษย์ซึ่งเข้าใจได้ทางความรู้สึกเท่านั้น ฉะนั้นจะต้องตัดการสืบพยาน เหตุผล การใช้วิธีการที่มีกฎเกณฑ์มากเกินไปอันเป็นอุปสรรคต่อความรู้สึกความเข้าใจออกไป จะเห็นว่าเมเกรไม่เคยให้ความสำคัญกับวิธีการทางด้านการสอบสวนอย่างเช่นนักสืบอื่น ๆ เลย ขณะที่เลอว์ลูกน้องของเมเกรในเรื่องหมาเหลืองสนใจกับร่องรอยบนขวดเหล้าที่มียาพิษ เมเกรกลับหัวเราะเยาะ ส่วนบันทึกของเมเกรเกี่ยวกับบุคคลทั้ง ๓ คนที่ต้องสงสัยนั้นก็ทำให้เลอว์งุนงงมากเพราะในบันทึกจะมีแต่รายละเอียดซึ่งจะไม่เอื้อในการสอบสวนแต่อย่างใด เช่นเขียนเกี่ยวกับเลอ ปอมเมอเรไว้ว่าเป็นลูกที่หล่อที่สุดในครอบครัว ในบางครั้งทูปตีพี่ชายเพื่อบังคับให้เสียหนี้สินให้ เมเกรนั่งสูบกถ้อง ทำตาเหม่อลอยอยู่ในร้านกาแฟทั้งวัน แต่ในระยะความเงิบอันยาวนานนั้นเป็นเวลาทีเมเกรกำลังใช้ความคิด เขาสามารถเข้าใจถึงชีวิตอันแร้นแค้นของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นลูกค้าประจำของร้านกาแฟ และในที่สุดเขาก็พบความจริงโดยใช้ความรู้สึกและกลางสังหรณ์ช่วย ลักษณะเช่นนี้เองทำให้เมเกรแตกต่างกับเชอร์ลอคโฮล์มโดยสิ้นเชิง

นวนิยายสืบสวนโดยทั่วไปก็คือเรื่องราวของการสืบสวนหาคนกระทำความผิด เป็นโอกาสให้นักสืบได้แสดงความสามารถของตนเต็มที่ นวนิยายสืบสวนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำความผิดล้วน ๆ และการเล่นของนักสืบ ในบางครั้งความเป็นมนุษย์ถูกมองข้ามไป ในขณะที่นวนิยายธรรมดาคือเป็นเรื่องราวเฉพาะบุคคลและเป็นเรื่องทีจริงจังมากกว่า นวนิยายสืบสวนของซิมมอนด์เป็นเรื่องของการพยายามทำความเข้าใจเหตุร้ายหรือการกระทำความผิดนั้น ๆ ผู้ร้ายผู้ต้องสงสัยพยาน นักสืบ ทุกคนเป็นมนุษย์ ควรจะได้รับความเห็นใจเหมือนกันหมด ความเข้าใจควรมาก่อนสิ่งอื่น

^๔ Marcel Ayme, Préface Du chien jaune, Fayard Cie, 1936, pp. 5-6

ในเรื่องหมาเหลือง เมเกรถามเลอรวู้ก้องของเขาว่าคิดอย่างไรกับเอมมาผู้ต้องสงสัยคนหนึ่ง เลอรวู้คิดว่าเมเกรต้องการถามเรื่องราวการสืบสวนที่เกี่ยวกับผู้หญิงคนนั้น เลอรวู้ก็รายงานเรื่องยาพิษที่เขาสงสัยว่าเอมมาจะใส่ไปในแก้วเหล้าของเลอ ปอมเมอเร เมเกรกลับย้อนถามว่าเลอรวู้ยากจะนอนกับผู้หญิงคนนั้นหรือไม่ ทำให้เลอรวู้ไม่สามารถตอบได้

เมื่ออ่านนวนิยายสืบสวนของซิมมอนด์แล้ว ผู้อ่านอดที่จะกระวนกระวายใจและถามตัวเองไม่ได้ว่าตนเป็นคนเดียวกับผู้ร้ายหรือไม่ ทั้งนี้เพราะนักสืบของซิมมอนด์เข้าใจผู้ต้องหาพยายามเกลี้ยกล่อมให้สารภาพผิดโดยสมมุติตัวเองให้อยู่ในฐานะผู้ต้องหา เมเกรต้องการเป็นหมอ เขาถือว่าการกระทำความคิดเป็นโรคทางใจ และฆาตกรควรได้รับความสงสาร

ซิมมอนด์แฝงข้อคิดทางปรัชญาซึ่งเป็นหลักความคิดใหญ่ในศตวรรษที่ ๒๐ ด้วย นั่นก็คือการที่ตัวละครแต่ละคนมีความรู้สึกมีบาปติดตัวและเป็นคนนอกที่ โดดเดี่ยวซึ่งก็เป็นความรู้สึกอย่างเดียวกันกับอัลแบร์ กามูส์ ตัวละครสำคัญ ๆ ในเรื่องหมาเหลืองมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นบุคคลไร้ความสามารถ ไม่มีใครต้องการ ไม่มีใครเห็นใจ ตัวละครแต่ละตัวไม่สามารถเข้าใจกันได้ทั้ง ๆ ที่ใช้ภาษาเดียวกันและมีความรู้สึกคล้ายกัน มีเมเกรคนเดียวที่เห็นและเข้าใจตลอดทุกฝ่าย สำหรับเมเกรแล้วเราทุกคนต้องรับผิดชอบในการกระทำความคิดร่วมกัน คนเราแต่ละคนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความแตกต่างจะมีอยู่ในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น ตัวละครของซิมมอนด์เข้าใจถึงความจริงนี้ในวันหนึ่งและเขาก็จะลุกขึ้นต่อสู้กับอำนาจที่เรียกว่า โชคชะตาก็ได้ เพื่อที่จะไปถึงจุดที่สุดของตนไม่ว่าในทางดีหรือเลว ลักษณะของผู้ผิดหวังซึ่งในที่สุดไม่ยอมปล่อยให้โชคชะตาพาไปนั้นให้ข้อคิดเกี่ยวกับการแสวงหาเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้แต่ง

ฉะนั้นซิมมอนด์ในสายตาของคนฝรั่งเศสแล้วเป็นนักเขียนที่มีอะไรนอกเหนือกว่านักเขียนนวนิยายสืบสวนธรรมดา เพราะความลึกซึ้งในด้านจิตวิทยาและความจริงที่เขานำมาเสนอให้ผู้อ่าน สำหรับซิมมอนด์ความเร้นลับมิได้อยู่ที่การสืบสวนแต่อยู่ที่มนุษย์ โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับนวนิยายสืบสวนในสมัยหลัง จะเป็นอาร์แซน ลูแปง ซาน อันโตนิโอ ชุกเอส เอ เอส หรือ ไอ เอส เอส ซึ่งได้รับอิทธิพลของนวนิยายสืบสวนอเมริกัน ให้ความสำคัญแก่ตัวนักสืบและใส่สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เกี่ยวกับสถานที่ เรื่องราวทางเพศหรือเทคนิคการสืบสวน ทั้งนี้เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดมากกว่าอย่างอื่น

หนังสือประกอบการเขียน

๑. Josée Dupuy, *Le Roman Policier*, Larousse, 1974
๒. Lagarde & Michard xx Siecle, Bordas, 1973
๓. Bernard De Fallois, *Simenon*, Gallimard, La Bibliotheque Idéale, 1961
๔. Simenon, *Le Chien Jaune* Fayard 1931

รัตนภรณ์ ธรานุรักษ์